

en Gaade; den har kun svaret paa den Maade, at disse Penge ikke tænkes tilveiebragte ved Laan og heller ikke ved nye Skattepaalæg. Jeg kunde tænke mig, at den høie Regjering sagde som saa: Vi behøve ikke at anvise Veien til, hvorledes disse Penge skulle komme tilstede, fordi vi forud vide, at de ikke ville blive bevilgede. Jeg kunde ogsaa tænke mig, at Regjeringen havde tænkt og sagt som saa: Vi fremlægge disse Forslag og mene dermed at have gjort vor Skyldighed; vi vælte dermed Ansvaret for deres Forkastelse over paa Rigsdagen; vi vadste dermed vore Hænder og gaa til den næste Sag paa vor Dagsorden. Jeg siger, at jeg kunde forstaa en saadan Lantegang, men for ikke at blive misforstaaet maa jeg dog strax tilføje, at jeg ikke lægger nogen egentlig politisk Strid ind i dette Forhold, idet det jo er vitterlig bekendt, at der blandt de forskellige politiske Partier findes forskjellige Elementer, som ere mere eller mindre tilbøjelige til at bringe større eller mindre Offre for det Formaal, vi her have for Øie. Jeg har altsaa ikke villet sigte Regjeringen for at ville vælte et Ansvar over paa sine Modstandere, som mulig vilde være heldigt for den; det tror jeg ikke, men jeg siger, at den maatte vil vælte Ansvaret for Forkastelsen af disse Sager over paa Rigsdagen. Jeg siger, jeg kan forstaa denne Betragtning, men jeg kan sandelig ikke billige den. Kan det tænkes, at man ikke er fortrolig med, hvilken Betydning den Beslutning, der her tages om det forelagte Forslag, vil have saavel i Indlandet som i Udlandet? Kan man være ubekendt med, at Regtelsen deraf vil blive opfattet, som om den danske Rigsdag nu var mindre villig end før til at bringe Offre for Fædrelandets Forsvar? Jeg tror ikke, man kan være uvidende endfjende uvis angaaende denne Sags Betydning, men Rigsdagen fortjener ikke at sættes i dette Lys; thi den har vist, den viser for Dieblisset, og jeg er overbevist om, at den ogsaa i Fremtiden vil vise, at den er villig til at bære sin Del af de Byrder, som svarer til den Opgave, der er stillet den med Hensyn til vort Lands Fremtid. Jeg maatte derfor ønske, at der fandtes en saadan Tjælelse af solidarisk Ansvarlighed mellem den høie Regjering og den bevilgende Magt, at den ene ikke ønskede at fremtvinge en Afstemning over en Sag af denne Betydning, naar Resultatet forud vitterlig er givet. Man vil maasse svare mig, at Forlangendet virkelig er alvorlig ment; at den høie Regjering ikke kan bære Ansvaret for, at Landet skal mangle faste Støttepunkter for sit Forsvar, og at den ogsaa er betænkt paa at tilveiebringe de fornødne Pengemidler dertil. Den vil mulig gaa den Vej, Finansministeren i Aar saa rundhaandet har anvist, idet den vil benytte den tredje Mulighed, nemlig at realisere af vor Reservecfond. Nuvel, er det Tilfældet, tør vi vente, at Regjeringens Fremgangsmaade herefter vil komme til at svare

dertil, og at den vil vise, det er Alvor med Sagen, men da vil det være nødvendigt, at saadanne Anlæg ske strax; da er 8 Mars Opsættelse for lang. Hensynet til Tilveiebringelsen af de fornødne Pengemidler kan dog ikke begrunde en saadan Opsættelse, thi der er jo ingen Tvivl om, at Finansministeren i dette Dieblis kan afhænde, om det saa var vor hele Reservecfond. Vi tør derfor vente, at Regjeringens Fremgangsmaade, dersom det er Alvor med Sagen, herefter vil blive en saadan, at ogsaa de Midler benyttes, som ere nødvendige for virkelig at sætte den i Værk, men jeg tvivler om, at det er Alvor. Jeg kan for mit Vedkommende kun sige, at jeg ikke er i Stand til at give denne Sag min Stemme under Forhold som de nu giøre, under de Vilkaar og Betingelser, hvorunder vort Forsvarsvæsen for Dieblisset lever. Jeg siger, at det er med tungt Sind, at jeg og mange med mig — jeg tror at kunne sige de allerfleste af de Mænd, der sidde i denne Sal, og som se paa Folkets Opgave med Hensyn til Forsvarsvæsenet paa samme Maade som jeg — erkende, at dette er en alvorlig Opgave; det er med tungt Sind, at vi give det Svar, at vi for Dieblisset ikke ere i Stand til at følge Regjeringen paa en Vej, som vi ikke ere i Stand til at forsvare. Jeg hører imidlertid til dem, der vel kunne være villige til at gaa med til adskillige Anlæg, om ikke af dem, der her ere nævnte saa dog muligvis til andre, naar en Undersøgelse skulde føre dertil, men vel at mærke under andre Forhold, under andre Betingelser, og da navnlig under den Betingelse, som Krigsministeren strax fralagde sig ved dette Forslags fremlæggelse. Han forbeholdt sig nemlig, at der ikke skulde blive Tale om nogen Fæstningskrig, men naar vi havde Leilighed til saadanne Anlæg og til saadanne store Beføstninger, maatte jeg netop stille den Fordring, at vort hele Forsvarsvæsen blev indrettet derefter og fik de Modifikationer, baade i den ene og i den anden Retning, som burde knytte sig dertil, saaledes at det altsaa var et bestemt Bælg, at vi havde lagt hele Vægten af vore Kræfter derpaa med Opoffrelse af mangfoldige andre Sider af vort Forsvarsvæsen. Svagheden i vor Stilling nu forekommer mig at være den, at vi famle og famle og kunne ikke vælge Noget. Vi famle efter en Feltarmee, men naae den ikke; vi famle efter et Kystforsvar, men naae heller ikke det, og vi famle efter en Kampflaade. Vi blive paa ethvert Punkt staaende paa Halvveien og lide derfor af den Skade, som alle halve Forholdsregler medføre. Vor Hær viser jo netop dette; den lider netop under den samme Skade som alt det Andet, nemlig at den er en Mellemting. Det er ingen staaende Hær, og det er heller ingen Væbning, men hvad er Tjølgen deraf? Det er navnlig den, at den faar begge disse Systemers slette Egenskaber, men langt fra alle deres Goder. Den faar den staaende Hærs slette Egenskaber, forsaavidt som